

Christelijke Hogeschool Ede

Bachelor Opleiding tot Verpleegkundige

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

Op 1 juli 2019 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde van Christelijke Hogeschool Ede bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding betreft een vierjarige voltijdsopleiding en wordt vanuit Ede verzorgd. Het panel beoordeelt de opleiding als **voldoende**

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De opleiding heeft een passend beroepsbeeld dat aansluit op het landelijke profiel BN2020. Het BN2020 profiel maakt gebruik van de CanMEDS-rollen en legt nadruk op het bevorderen van gezondheid en gezond gedrag en op wijkverpleegkunde. De opleiding laat in haar profiel herkenbaar haar eigen signatuur zien door studenten op te leiden die een sterke morele en spirituele sensitiviteit hebben en deze sensitiviteit toepassen in hun werk als verpleegkundige. De opleiding heeft een duidelijke visie op onderzoekend vermogen waardoor studenten tijdens de studie leren een onderzoekende houding aan te nemen. De opleiding vindt het gezien de globalisering en multiculturele samenleving van belang dat internationalisering onderdeel is van het onderwijs. Het panel vindt de visie van de opleiding op internationalisering herkenbaar en is positief over de oriëntatie en inhoud. De opleiding werkt op meerdere manieren samen met het werkveld. Het panel ziet een kans deze samenwerking verder te versterken door het werkveld nog meer te zien als een partner in opleiden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoende**.

Het panel is positief over de wijze waarop het curriculum is vormgegeven. Daarbij hanteert de opleiding drie leerlijnen: vak kennis verwerven, vakmanschap oefenen en vakbekwaamheid ontwikkelen. De invulling en vormgeving van het curriculum stelt studenten in staat om zich binnen vier jaar zich te ontwikkelen tot startbekwame verpleegkundigen en de beoogde leerresultaten op bachelorniveau te bereiken. Veel waardering heeft het panel voor de praktijkgerichtheid van de opleiding. Daarbij heeft het panel veel waardering voor de tien weken stage in het eerste jaar, waardoor de propedeusestudenten zich goed kunnen oriënteren op de beroepspraktijk. Positief is het panel ook over de leerteams die de opleiding op een aantal stageplekken in het werkveld heeft kunnen organiseren.

De opleiding heeft op een fraaie wijze haar internationaliseringsvisie geïmplementeerd in het curriculum met buitenlandstages, minoren in het buitenland en de minor Global Health die binnen de hogeschool wordt georganiseerd. Het panel vindt ook dat de opleiding adequaat invulling geeft aan haar visie op de ontwikkeling van onderzoekend vermogen van studenten. Het panel stelt vast dat de opleiding met het vernieuwde het curriculum een stevige basis heeft ontwikkeld, waarbij er kansen liggen om aantal onderdelen verder door te ontwikkelen. Zo kan het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden meer gekoppeld worden aan kwaliteitsverbetering en veranderkundige elementen op de werkplek van de bachelor verpleegkundige, conform het gedachtegoed van BN2020. Tevens kan het interprofessioneel leren meer duidelijk in het curriculum verankerd worden, zeker gezien de directe nabijheid van andere opleidingen in CHE. Het lectoraat biedt kansen voor onderzoeksmogelijkheden voor studenten en docenten, echter de aansluiting met het lectoraat is pril, vanwege de recente aanstelling van de lector. Dit vergt verdere ontwikkeling. De visie op verpleegkundig leiderschap en de vertaling daarvan in het

curriculum is een ander aandachtspunt. Het docententeam is deskundig en betrokken bij haar studenten. Het panel heeft daar veel waardering voor. Tegelijkertijd vindt het panel dat er meer aandacht mag komen voor samenhangende professionalisering van het docententeam bijvoorbeeld op de inhoudelijke en didactische veranderingen die BN2020 en het nieuwe curriculum met zich mee brengt.

Het panel is verder positief over het voorzieningenniveau van de opleiding.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoende**.

CHE Verpleegkunde kent een gedegen toetsbeleid en toetsprogramma, die voldoen aan de eisen van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. De opleiding maakt gebruik van een mix van toetsvormen, die passend is bij het onderwijsprogramma. Kennistoetsen, vaardigheidstoetsen en beroepsproducten maken hier deel van uit. Het toetsprogramma is zodanig ingericht dat CanMEDS-rollen worden afgetoetst. Voor de beoordeling van toetsen wordt gebruik gemaakt van beoordelingsformulieren, rubrics en toetsmatrijzen. Informatie over de toetsen zelf en de beoordeling ervan zijn voor studenten inzichtelijk gemaakt via een digitale omgeving. Het panel vindt het toetsprogramma zeer intensief en ziet mogelijkheden om deze wat te verminderen, mede met het oog op de werkdruk voor docenten.

Het panel is positief over de kritische blik van de examencommissie en heeft geconstateerd dat deze in staat is risico's in kaart te brengen en in gesprek te brengen met het management.

Professionalisering en scholing van examinatoren vindt onder andere plaats door BKE- en SKE scholing. Er worden kalibratiesessies georganiseerd, bijeenkomsten met werkplekbeoordelaars en is er een jaarlijkse "borgingsdag" georganiseerd door drie hogescholen, waaraan de examencommissie deelneemt.

Standaard 4: Gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **goed**.

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd en van alle eindwerken de beoordeling ruim kunnen onderschrijven. CHE-Verpleegkunde blijkt goed in staat te zijn het afstuderen conform het opleidingsprofiel BN2020 vorm te geven door zowel handelen als advies als afstudeerwerk te hanteren. Het panel vindt de kwaliteit van handelen van de afgestudeerde verpleegkundigen overtuigend aangetoond. Het panel heeft verder veel waardering voor de wijze waarop afstuderende studenten bij het beroepsproduct Advies niet alleen onderzoek doen en tot aanbevelingen komen maar deze aanbevelingen ook daadwerkelijk in praktijk brengen en evalueren. Zowel de wijze van afstuderen als de resultaten die studenten daarbij behalen vindt het panel bovengemiddeld van kwaliteit. Alumni komen snel aan het werk en weten dankzij de opleiding een goede start in hun loopbaan te maken.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	8
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	100
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3 Toetsing	233
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	2828
Eindoordeel over de opleiding	31
Aanbevelingen	32
Bijlagen	33
Bijlage 1 Bezoekprogramma	344
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	35

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande bachelor opleiding Verpleegkunde van Christelijk Hogeschool Ede (CHE). Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van CHE en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en de *NQA Handleiding opleidingsvisitaties 2018*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 01-07-2019.

Het visitatiepanel bestond uit:

W. Jackson MBA (voorzitter, domeindeskundige);

Prof. Dr. H. Vermeulen (domeindeskundige);

Prof. Dr. O.A.A.M.J. Timmermans (domeindeskundige);

Mevrouw B.A. Koole-Wijnia (studentlid)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels.

Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Bij de aanvraag heeft de instelling een Zelfevaluatierapport (ZER) aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-handleiding 2018*. Het visitatiepanel heeft de ZER bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht; zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 2 oktober 2019

Panelvoorzitter

Mevrouw W. Jackson MBA

Lead-auditor

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC

Schets van de opleiding

De opleiding Verpleegkunde aan de Christelijke Hogeschool Ede (verder CHE Verpleegkunde) maakt deel uit van de Academie Gezondheidszorg. De opleiding heeft een visie opgesteld waarin ze stelt studenten op te leiden... “tot verpleegkundigen die gericht zijn op het verlenen van de goede zorg gekenmerkt door daadkracht, dienstbaarheid en innovatie. Deze verpleegkundigen zijn in staat om hun talenten, vakmanschap en identiteit in te zetten voor (kwetsbare) medemensen om zo verschil te maken in de samenleving”. De opleiding heeft dit samengevat in de missie Goede Zorg door denken, dienen en durven (ZER 2019).

De opleiding kent een eigen identiteit, die samenhangt met de christelijke identiteit van de hogeschool waar ze deel van uitmaakt. Vanuit deze eigen identiteit definieert de opleiding goede zorg als evidence based zorg, afgestemd op de situatie van de individuele zorgvrager, geïnspireerd vanuit bezieling voor het vak en met specifieke aandacht voor spiritualiteit. Verpleegkundigen afgestudeerd bij de CHE hebben passend bij deze definitie van zorg een duidelijke (christelijke) visie op goede zorg en zijn in staat die te operationaliseren.

CHE Verpleegkunde kent een voltijd- en een deeltijdvariant. Deze beoordeling betreft alleen de voltijdvariant. De deeltijdvariant neemt deel aan het experiment Leeruitkomsten en is in november 2018 samen met andere experimenten deeltijdopleidingen van de CHE beoordeeld.

CHE Verpleegkunde heeft sinds 2016 het curriculum vernieuwd om daarmee studenten volgens het opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (verder BN2020) te kunnen opleiden. In het studiejaar 2017/2018 zijn de propedeuse en het derde jaar opnieuw vormgegeven. In het jaar daarna zijn leerjaar 2 en 4 vernieuwd. De afstudeerwijze is vanaf het jaar 2017/2018 afgestemd op de vereisten vanuit BN2020.

De opleiding is opgebouwd uit eenheden van 30 EC, die ieder een semester beslaan. In het eerste jaar maken studenten kennis met verschillende aspecten van het verpleegkundige vak. Studenten bouwen kennis en vaardigheden op en lopen tien weken stage. Zij moeten minimaal 50 EC behalen om door te mogen stromen naar het tweede studie jaar. In het tweede jaar lopen studenten twintig weken stage en verdiepen zij hun kennis en vaardigheden van het verpleegkundige vak. Jaar 3 bestaat uit één of twee minors (totaal 30EC) aan de CHE of elders en nog eens twintig weken stage. Studenten studeren af in jaar 4 met twee beroepsproducten gericht op Handelen en Advies. Daarnaast is er een afstudeergesprek.

In totaal studeren circa 650 studenten aan de voltijd verpleegkunde. Het docententeam dat hen daarin begeleidt bestaat uit 64 docenten (39 fte).

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B opleiding tot verpleegkundige
Type en soort	hbo; Bachelor
Variant	Voltijd
Sector	Gezondheidszorg
Graad	Bachelor of Science
Studielast	240 EC
Afstudeerspecialisatie(s)	n.v.t.
Locatie(s)	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
ISAT code CROHO	34560
Financiering	Bekostigd
Visitatiegroep	Hbo Bachelor Nursing Noord
Inleverdatum	1 november 2019

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding met de beoogde leerresultaten gedegen aansluit bij het landelijke profiel "BN2020". Het vindt tevens dat de eigen keuzes die de opleiding heeft gemaakt, de couleur locale zichtbaar maken. De beoogde leerresultaten zijn volgens het panel herkenbaar op bachelor-niveau. Het panel ziet een opleiding met grote ambities, die werkt aan de realisatie van deze ambities. Zo ziet het panel kansen in de samenwerking van de opleiding met Regio Foodvalley middels het ingestelde lectoraat Zorg voor Voeding en Gezondheid. De opleiding onderscheidt zich door te kiezen voor reflectieve verpleegkundigen met een sterke morele en spirituele sensitiviteit. Het panel vindt dit passend bij de CHE. Het moedigt de opleiding aan om dit nog zichtbaarder te maken. De opleiding werkt nauw samen met het werkveld, zowel in bij het ontwerpen van het nieuwe curriculum als bij de uitwerking ervan. Het werkveld is betrokken bij de opleiding. Werkveld en opleiding versterken elkaar. Het panel moedigt de opleiding aan het werkveld nog meer op strategisch niveau te betrekken.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De zorgsector is continu in ontwikkeling en dat heeft in 2016 dan ook geleid tot een nieuw landelijk profiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). Dit profiel is samengesteld door het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) waar ook de CHE bij betrokken is. De sterk veranderende zorg en het nieuwe beroepsprofiel van de beroepsvereniging V&VN waren de aanleiding voor het opstellen van BN2020. Zo verschuift de focus op ziekte en zorg steeds meer naar het bevorderen van gezondheid en gezond gedrag. De verpleegkundige speelt een belangrijke rol in het voorkomen van (verergering van) ziekte, aandoening of beperking. Daarnaast moet de verpleegkundige, gezien de demografische, sociale en zorginhoudelijke ontwikkelingen, breder inzetbaar zijn. In de nabije toekomst zal daardoor meer vraag zijn naar goed opgeleide wijkverpleegkundigen (website LOOV). Het nieuwe BN2020 profiel maakt gebruik van de zeven CanMEDS-rollen, hieronder schematisch weergegeven in een tabel.

CanMEDS-rollen	Competentiegebieden
1. Zorgverlener	Vakinhoudelijk handelen
2. Communicator	Communicatie
3. Samenwerkingspartner	Samenwerken
4. Reflectieve EBP-professional	Kennis en wetenschap
5. Gezondheidsbevorderaar	Maatschappelijk handelen
6. Organisator	Organisatie
7. Professional en kwaliteitsbevorderaar	Professionaliteit en kwaliteit

Tabel 1. CanMEDS-rollen en competentiegebieden in BN 2020, bron: ZE CHE Verpleegkunde

De aandacht die het nieuwe landelijke profiel geeft aan wijkverpleegkunde en preventie van gezondheidsproblemen is door de opleiding verwerkt in haar eigen profiel. Zij leidt studenten op die op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen in de zorg en die kunnen omgaan met de continue veranderingen in de zorg. De opleiding kiest voor het opleiden van verpleegkundigen die in het brede domein van de gezondheidszorg kunnen worden ingezet, te weten ouderenzorg, zorg in verpleeg- en verzorgingshuizen, gehandicaptenzorg, wijkverpleging, psychiatrische zorg en ziekenhuiszorg. Daarnaast laat de opleiding zien dat zij oog heeft voor de regio waarin zij zich bevindt. Dit doet zij door met het lectoraat, “Zorg voor Voeding en Gezondheid”, te kiezen voor een uitwerking met de “Regio Foodvalley”.

Het panel ziet een ambitieuze opleiding. Het onderschrijft de samenwerking met de regio. Het lectoraat bevindt zich nog in de opstartende fase maar biedt kansen voor de opleiding om zich verder te ontwikkelen in haar profilering. Het panel moedigt de opleiding aan om de plannen van het lectoraat verder te concretiseren. Dit kan bijvoorbeeld door docenten in het lectoraat te betrekken bij verschillende onderzoeken.

Beoogde leerresultaten

CHE Verpleegkunde sluit aan bij BN2020 en heeft dit profiel meegenomen in het nieuwe curriculum dat in de afgelopen jaren is ontwikkeld (sinds 2015). Dit profiel maakt gebruik van de CanMEDS-rollen en deze zijn vertaald in zeven competentiegebieden zoals hierboven te zien in tabel 1. De eindkwalificaties van BN2020 zijn beschreven aan de hand van Nederlandse kwalificatieraamwerk, NLQF6, en daarmee is aangetoond dat de eindkwalificaties het (internationale) bachelor-niveau vertegenwoordigen. De opleiding sluit volledig aan bij dit profiel. Het panel vindt de uitwerking van BN2020 door de opleiding in samenwerking met het regionale werkveld gedegen en herkenbaar. Vooral over de uitwerking in het afstuderen, zie verderop bij standaard 4, is het panel enthousiast.

Eigen signatuur

De opleiding kent een eigen signatuur en deze is herkenbaar in de keuze om op te leiden tot reflectieve verpleegkundigen met een sterke morele en spirituele sensitiviteit. Dit is passend voor een christelijke hogeschool. Studenten en werkveld vinden deze keuze duidelijk zichtbaar. Een aantal studenten kiest bewust voor een opleiding bij deze hogeschool vanwege de eigen signatuur. Het werkveld herkent specifiek de CHE studenten aan hoe ze met mensen – cliënt, collega, docent/ werkbegeleider – omgaan en studenten nemen volgens het werkveld duidelijk verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. Daarnaast zet de opleiding in op verpleegkundig leiderschap. Het panel ziet dat de opleiding in haar visie vooral persoonlijk leiderschap duidelijk

benoemt. Het panel wil de opleiding stimuleren om meer expliciet in te zetten op het verpleegkundig leiderschap. Een belangrijk onderdeel van verpleegkundig leiderschap is leiderschap tonen bij het dagelijks werk van de verpleegkundige, waarbij de verpleegkundige "invloed uitoefent op zowel de zorg dichtbij de patiënt als de strategische richting van de zorgorganisatie waarin wordt gewerkt en daarbuiten" en dat mag van het panel meer expliciet naar voren komen in de opleiding.

Visie op onderzoekend vermogen

De opleiding heeft de ambitie om het onderzoekende vermogen van studenten te ontwikkelen. Dit houdt in dat studenten een onderzoekende houding hebben en daardoor sensitief zijn, zich in de werkcontext van de werkpraktijk verdiepen, theorie gebruiken en tot verantwoorde keuzes in hun handelen komen (ZER 2019). Daarbij sluit de opleiding aan bij de CHE-hogeschool brede visie op onderzoekend vermogen (CHE Visie op onderzoekend vermogen, 2018). De hogeschool verwoordt haar visie als volgt: "onderzoekend vermogen betekent dat (aan het eind van de opleiding) van een student mag worden verwacht dat hij/zij een onderzoekende houding heeft, onderzoek van anderen kan toepassen en dat hij/zij zelfstandig praktijk onderzoek kan doen naar beroepsgerelateerde onderwerpen en/of -processen."

Het panel onderschrijft deze visie op het te ontwikkelen onderzoekend vermogen van studenten en vindt deze passend bij het BN2020 opleidingsprofiel.

Visie op internationalisering

CHE Verpleegkunde heeft een eigen visie op internationalisering. In deze visie vormt internationalisering in toenemende mate een belangrijk onderdeel van het beroep van verpleegkundigen. De opleiding stelt vast dat verpleegkundigen in de multiculturele en meer globaliserende samenleving in Nederland steeds meer geconfronteerd worden met patiënten en collega's met een migratieachtergrond. Het panel heeft tijdens de visitatiedag hier een goed beeld van gekregen en herkent en onderschrijft de ambitie van de opleiding.

Betrokkenheid werkveld

Het werkveld heeft een actieve rol gespeeld bij de totstandkoming van het nieuwe curriculum. Alle beroepsproducten zijn in concept aan het werkveld voorgelegd. De opleiding heeft geen werkveldcommissie, maar kiest bewust voor een meer dynamische aanpak in haar afstemming met het werkveld. Eenmaal per jaar wordt het werkveld uitgenodigd voor strategisch overleg en tweemaal per jaar is er een werkbegeleidersdag. Het werkveld voelt zich betrokken bij het curriculum, zo bleek tijdens de visitatiedag.

Het panel ziet een werkveld dat participeert in het overleg met de opleiding, waarbij beide partijen van elkaar leren. Zo pikt het werkveld de CanMEDS-rollen sneller op door de samenwerking met de opleiding en haalt de opleiding zinvolle signalen op van het werkveld, bijvoorbeeld op het gebied van positieve gezondheid. Dit thema speelt al wel in het werkveld, maar moet door de opleiding nog worden meegenomen. Het panel ziet een werkveld die graag een nog meer actieve rol zou willen hebben en dat kan door het werkveld meer te zien als een partner in opleiden. Het panel adviseert de opleiding om het werkveld een actievere rol te laten vervullen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het panel is positief over de wijze waarop het curriculum is vormgegeven aan de hand van de drie lijnen vakken kennis verwerven, vakmanschap oefenen en vakbekwaamheid ontwikkelen. Het panel stelt vast dat de opleiding een adequate leeromgeving heeft weten te creëren, die studenten in staat stelt om de beoogde leerresultaten op bachelorniveau te bereiken. Veel waardering heeft het panel voor de praktijkgerichtheid van de opleiding. Deze komt onder meer tot uitdrukking in een periode van tien weken stage in het eerste jaar, waardoor de propedeusestudenten al direct in aanraking komen met de beroepspraktijk. Positief is het panel ook over de leerteams die de opleiding op een fors aantal stageplekken in het werkveld heeft kunnen organiseren.

Verder vindt het panel dat de opleiding op een fraaie wijze haar internationaliseringsvisie heeft geïmplementeerd door het organiseren van buitenlandstages, minoren in het buitenland en de minor Global Health die binnen de hogeschool wordt georganiseerd. Het panel vindt dat de opleiding adequaat invulling geeft aan haar visie op de ontwikkeling van onderzoekend vermogen van studenten. Kortom, het curriculum kent een stevige basis, waarbij er kansen liggen om aantal onderdelen verder door te ontwikkelen. Zo kan het onderwijs in onderzoeksvaardigheden meer gekoppeld worden aan kwaliteitsverbetering en veranderkundige elementen, conform het gedachtegoed van BN2020. De aansluiting van de opleiding met het lectoraat is nu nog pril, vanwege de recente aanstelling van de lector. Het lectoraat biedt kansen voor onderzoeksmogelijkheden voor studenten en docenten. De visie op verpleegkundig leiderschap en de vertaling daarvan in het curriculum is een ander aandachtspunt. Het docententeam is deskundig en betrokken bij haar studenten. Het panel heeft daar veel waardering voor. Tegelijkertijd vindt het panel dat er meer aandacht mag komen voor samenhangende professionalisering van het docententeam bijvoorbeeld op de inhoudelijke en didactische veranderingen die BN2020 en het nieuwe curriculum met zich mee brengt. Een verdere uitwerking van verpleegkundig leiderschap en interprofessioneel leren zijn voorbeelden hierbij. Het panel is verder positief over het voorzieningenniveau van de opleiding en heeft mooie uitwerkingen in bijvoorbeeld verpleegkundig praktijkonderwijs gezien.

Onderbouwing

Opzet programma

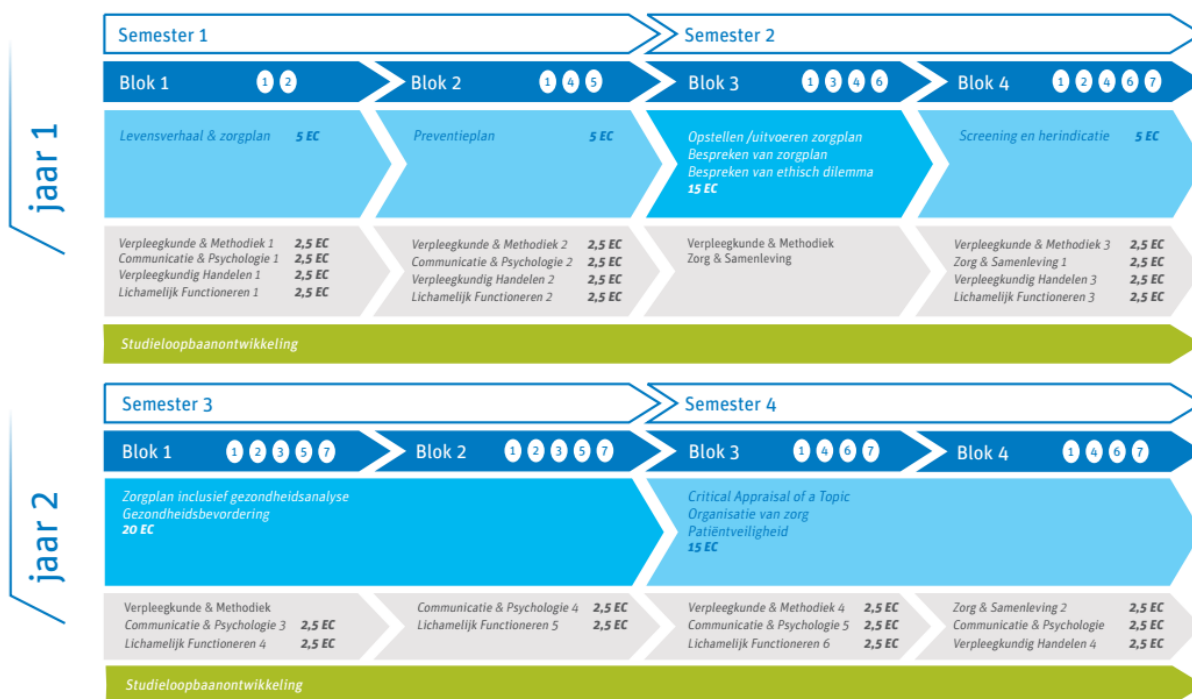
CHE Verpleegkunde heeft de beoogde leerresultaten (zie standaard 1) uitgewerkt in leeruitkomsten die bestaan uit authentieke beroepsopdrachten die passen bij het verpleegkundig vak. De leeruitkomsten zijn onderverdeeld in drie niveaus, die oplopen in complexiteit en de mate

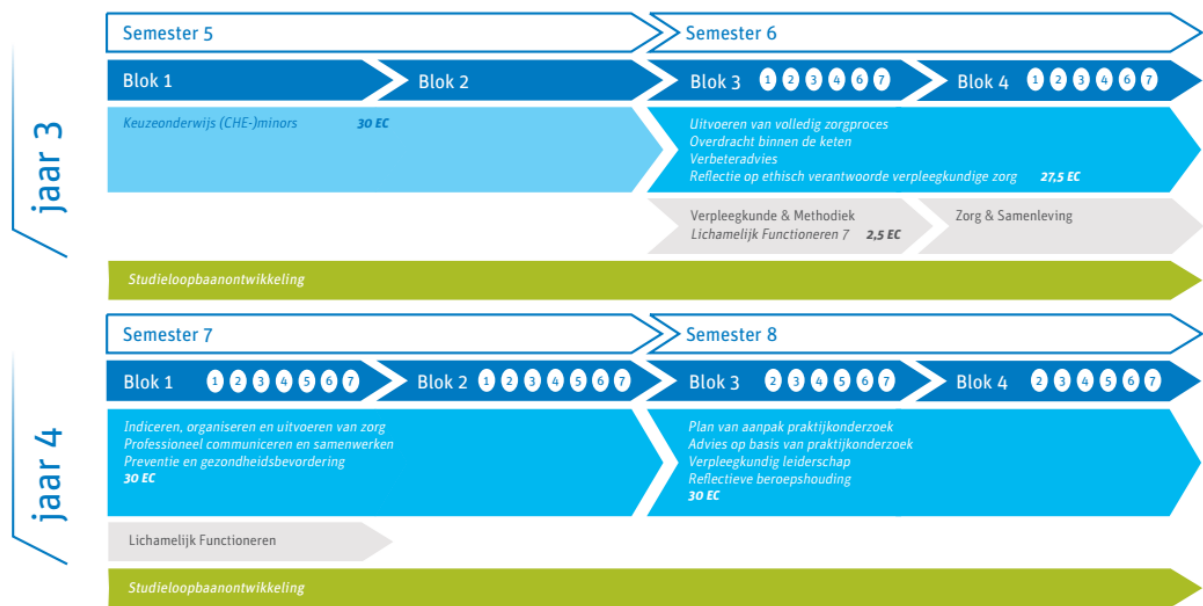
van verantwoordelijkheid die studenten moeten aantonen. Niveau 1 is het propedeutisch niveau; niveau 2 is het postpropedeutisch niveau en niveau 3 is de afstudeerfase. Binnen de leeruitkomsten zijn meerdere CanMEDS-rollen betrokken.

Deze leeruitkomsten zijn het vertrekpunt geweest voor het ontwerp van het curriculum. Het curriculum is ingedeeld met inhoudelijk met elkaar samenhangende semesters met eenheden van 30 EC, met uitzondering van de propedeuse die is opgebouwd uit vier modules van 15 EC. De opleiding heeft daarvoor gekozen om de overgang voor eerstejaarsstudenten vanaf de middelbare school te vergemakkelijken.

In de modules zijn drie leerlijnen zichtbaar: (1) vakkennis, waarin de theoretische kennis en vaardigheden aan bod komen, (2) vakmanschap, waarin studenten kerntaken van het beroep uitvoeren en tot slot (3) vakbekwaamheid, een lijn die zich vooral richt op de persoonlijke en de professionele ontwikkeling van studenten.

In onderstaande afbeelding is een overzicht van de verschillende modules en leerlijnen zichtbaar.

De omcirkelde cijfers in het schema verwijzen naar de CanMEDS-rollen; de verschillende kleuren in de lijnen verwijzen naar de verschillende leerlijnen: blauw voor de vakmanschapslijn, grijs voor de vakkennislijn en groen voor de vakbekwaamheidslijn.

Het panel heeft de opbouw van het curriculum bestudeerd en besproken met docenten en studenten. Docenten zijn trots op de opzet van het onderwijsprogramma, vanwege de integrale opzet van de modules waar alle leerlijnen in samenkomen. Studenten zijn eveneens tevreden over de wijze waarop de opleiding is opgebouwd.

Het panel vindt dat de opleiding er in is geslaagd om een helder curriculum te ontwerpen, waarin alle elementen van de beoogde leerresultaten zijn ondergebracht. Het panel heeft kunnen vaststellen dat de opleiding stapsgewijs werkt naar een steeds hoger niveau van beheersing van leeruitkomsten.

Inhoud programma

Het panel heeft kennisgenomen van de inhoud van het programma, op basis van het bestuderen van de modulebeschrijvingen en gesprekken met studenten, docenten en werkveld.

Uit de bestudering van de modulebeschrijvingen komt naar voren dat alle CanMEDS-rollen een plek hebben gekregen binnen het curriculum. Bij alle modules komt de rol van Zorgverlener aan bod, in combinatie met een of meer van de andere zeven CanMEDS-rollen. Verder heeft de opleiding expliciet de kernset van patiëntproblemen opgenomen in de modulebeschrijvingen en als vertrekpunt voor de behandelde casuïstiek. Studenten leren vanaf het begin vanuit vier gebieden van menselijk functioneren naar patiëntproblemen kijken: lichamelijk, functioneel, psychisch en sociaal. De opleiding stimuleert hen daarbij een holistische blik te ontwikkelen. Het panel vindt dat de opleiding binnen het curriculum zorgvuldig aandacht besteedt aan de verschillende CanMEDS-rollen. Het panel is enthousiast over het expliciete gebruik van de kernset patiëntproblemen bij de invulling van de verschillende modules.

Vakkennislijn

CHE Verpleegkunde heeft de landelijke BoKS van het LOOV in zes clusters van onderwerpen samengevoegd en ondergebracht in vakkennislijn in de verschillende modules. Binnen de vakkennislijn gaat het niet alleen om theoretische kennis maar ook om de basisvaardigheden waarover een verpleegkundige moet beschikken om haar of zijn beroep te kunnen uitoefenen.

Het panel heeft daarbij vastgesteld dat alle onderwerpen vanuit de landelijke BoKS een plek hebben gekregen. Wel vindt het panel dat de vakkennislijn gericht op de CanMEDS-rol van Organisator (verpleegkundig leiderschap) en de CanMEDS-rol van Professional en Kwaliteitsverbeteraar meer inhoud mag krijgen, dan nu het geval is. Het panel denkt daarbij aan onderwerpen als veranderkunde (implementeren van concrete kwaliteitsverbeteringen op afdelingsniveau of in de interprofessionele samenwerking) en aandacht voor het ontwikkelen van kwaliteitsverbetering gebruik makend van softs skills (zoals bijvoorbeeld toepassen van onderwerpen uit het concept van “productive ward” of methodieken als Systematische Incident Reconstructie en Evaluatie als het gaat over patiënt veilig handelen.

Vakmanschapslijn

Het panel stelt vast dat de vakmanschapslijn gedurende de gehele opleiding een gedegen basis biedt voor studenten om zich meer en meer het verpleegkundig vak eigen te maken. De vakmanschapslijn biedt studenten de mogelijkheid om de kennis en vaardigheden opgedaan in de vakkennislijn te integreren en in praktijk te brengen.

In de vakmanschapslijn oefenen studenten vakmanschap door kerntaken van hun beroep daadwerkelijk uit te voeren. Dat doen studenten door te werken aan beroepsproducten, gerelateerd aan de thema's die in de modules centraal staan. In jaar 2 in het eerste semester bijvoorbeeld doorlopen studenten het verpleegkundig proces bij een midden-complexe zorgvrager. Het gevraagde beroepsproduct bestaat uit een praktijkgedeelte en een theoretische verantwoording.

Het panel heeft met de opleiding gesproken over multidisciplinair samenwerken in de zorg en in het verlengde daarvan over interprofessioneel leren. Multidisciplinair samenwerken is als onderwerp opgenomen in semester 2 van het tweede jaar. Het interprofessioneel leren met studenten van andere opleidingen verdient verdere stimulans. De opleiding heeft plannen om samen met de nieuwe CHE opleiding ICT te gaan samenwerken aan Zorg en technologie. Er vindt nog geen interprofessioneel leren plaats met de studenten van de opleiding Social Work terwijl dit eigenlijk redelijk makkelijk te organiseren is binnen CHE. Het panel ziet daar mogelijkheden voor en zou dat waardevol vinden voor de professionele ontwikkeling van studenten.

Vakbekwaamheidslijn

In de vakbekwaamheidslijn werken studenten aan hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Studenten leren reflecteren op hun persoonlijke kwaliteiten, hun professionele loopbaan en identiteit. In jaar 3 en 4 wonen studenten intervisiebijeenkomsten bij waarin zij hun ervaringen uit de praktijk met elkaar bespreken. Hierin komen ook morele en spirituele thema's aan de orde.

Het panel ziet een sterke inzet op persoonlijk leiderschap, maar mist een expliciete visie op verpleegkundig leiderschap naar meest recente definiëring. Het panel wil daarom de opleiding stimuleren om deze visie verder te ontwikkelen en een plek te geven in het curriculum.

Uit de gesprekken die het panel heeft gevoerd met onder meer het werkveld kwam naar voren dat de aandacht voor morele en spirituele sensitiviteit in het nieuwe curriculum een minder prominente plek heeft gekregen dan in het voorgaande curriculum. Dat heeft te maken met de vernieuwing en de vele wijzigingen die het curriculum heeft ondergaan. Het panel moedigt de opleiding aan om de morele sensitiviteit nog meer zichtbaar te maken in het nieuwe curriculum. De opleiding wil deze een steviger plaats geven door het onderwerp nadrukkelijk te koppelen aan verpleegkundig leiderschap. Het panel onderschrijft dit streven.

Internationalisering

CHE Verpleegkunde vindt het haar taak om studenten op te leiden tot verpleegkundigen die in een internationale context kunnen functioneren en uitblinken (Opleidingsplan 2016). De CHE heeft daarvoor een diversiteit aan (inter)nationale partners in zorg en onderwijs. De opleiding kiest er daarom voor om voor minstens twintig procent internationale literatuur te gebruiken en studenten te stimuleren, ook met beurzen, om naar het buitenland te gaan. Daarvoor zijn mogelijkheden in jaar 3 (tijdens de minorruimte) en jaar 4, waarbij studenten stage kunnen lopen in een laag- of middeninkomensland. Verder heeft de opleiding een eigen internationale minor opgezet "Global Health", waarmee internationalization at home verder vorm krijgt. Deze minor is een goede voorbereiding voor studenten die in jaar 4 een buitenlandstage willen lopen.

Het panel heeft enthousiaste studenten gesproken die een buitenlandervaring hebben opgedaan. Er zijn zelfs studenten die vanwege de focus op internationalisering gekozen hebben voor CHE Verpleegkunde. Elk jaar gaan zo'n twintig studenten naar het buitenland die vanuit verschillende locaties werken aan dezelfde beroepsproducten. Om dat goed te kunnen begeleiden heeft de opleiding *learning communities* samengesteld, door digitaal via Skype contact te organiseren tussen studenten onderling en tussen studenten en docenten.

Het panel vindt dat de opleiding op een creatieve wijze invulling geeft aan haar internationaliseringsbeleid en moedigt de opleiding aan om meer studenten een buitenlandervaring te laten opdoen.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept

CHE Verpleegkunde heeft haar curriculum ontworpen vanuit de volgende uitgangspunten:

- **Praktijksturing:** studenten leren in een authentieke context, door in aanraking te komen met de praktijk buiten de hogeschool en binnen de hogeschool;
- **Dialogoog:** studenten worden uitgedaagd om de dialoog met zichzelf (interne dialoog) en met anderen aan te gaan (externe dialoog) om zo de eigen ervaringen te verdiepen en te duiden;
- **Zelfsturing:** studenten hebben een actieve rol in het ontwerp, de voortgang en de beoordeling van het leerproces en ontwikkelt zijn eigen professionele identiteit;
- **Onderzoekend vermogen** (zie standaard 1).

Bij het inrichten van de leeromgeving heeft de opleiding zich laten inspireren door de hybride leeromgeving (Zitter & Hoeve, 2012) en de bouwstenen van High Impact Learning that Lasts (ook wel bekend als HILL) (Dochy 2015).

Dit komt tot uitdrukking in een mix van contactonderwijs, leren op de werkplek en inzet van de digitale leeromgeving.

De praktijksturing komt tot stand door de stageperiodes die studenten vanaf jaar 1 doorbrengen in de praktijk. Bij casuïstiek in het 'binnenschoolse' onderwijs wordt zoveel mogelijk op de praktijk aangehaakt door bijvoorbeeld scenario onderwijs, waarbij een situatie wordt nagebootst, waarbinnen studenten evidence based worden geleerd te handelen. Het panel heeft daar een voorbeeld van gezien en vindt dit een mooie didactische werkvorm, met daaraan gekoppelde formatieve toetsing (zie beschrijving onder standaard 3).

Er zijn vier praktijkleerperiodes (stages) in het curriculum opgenomen: een periode van tien weken in jaar 1, een periode van twintig weken in jaar 2 en een zelfde periode in jaar 3 en een praktijkjaar in jaar 4, waarbinnen tevens het afstuderen plaats vindt. In deze stages worden studenten begeleid door docenten vanuit de CHE en door werkbegeleiders en/of praktijkopleiders bij de zorginstellingen. De opleiding heeft een eigen praktijkbureau die betrokken is bij de planning en de organisatie van praktijkleerperiodes. Studenten lopen stage bij verschillende instellingen met verschillende werkterreinen vanwege het generalistische beroepsprofiel waarop zij worden voorbereid.

Het panel vindt de praktijkleerperiodes zorgvuldig ingericht en is vooral enthousiast over de 10 weken stage van het propedeusejaar. Het panel vindt het belangrijk dat studenten al in het eerste jaar in de praktijk aan de slag gaan, vanwege het oriënterend karakter van de propedeuse.

De opleiding wil graag de praktijksturing de opleiding vergroten en werkt daarbij met zogenaamde leerteams tijdens de praktijkleerperiodes. Leerteams zijn groepen studenten die binnen een zelfde instelling stage lopen, waarbij de docent iedere twee weken de instelling bezoekt. Bij de bezoeken vindt intervisie plaats, geeft de docent onderwijs en is er intensief contact met de werkbegeleiders. Studenten zijn enthousiast over de leerteams, mede omdat binnen de leerteams studenten uit verschillende studie jaren met elkaar werken en leren, wat het leerproces ten goede komt. Ook het werkveld is enthousiast en wil liever met leerteams werken dan met individuele stagiaires. Daarvoor moeten er wel voldoende stageplekken binnen een instelling beschikbaar zijn om een leerteam te kunnen samenstellen. CHE Verpleegkunde gaat met ingang van het studiejaar 2019/2020 in de regio Rivierenland (Tiel en omgeving) samenwerken met meerdere zorginstellingen, waarbij studenten stage lopen, die gezamenlijk een leerteam vormen. Studenten kunnen gedurende hun gehele studie stage lopen bij verschillende instellingen in deze regio. Het panel vindt dit een interessant initiatief.

Docenten willen eveneens graag verder met het ontwikkelen van leerteams, maar zien daarbij wel praktische dilemma's zoals logistieke en roostertechnische vraagstukken.

Het panel heeft veel waardering voor de ontwikkeling van de leerteams en ziet daar goede mogelijkheden in om studenten in de praktijk te laten leren met en van elkaar. Het panel moedigt de opleiding aan om de leerteams door te ontwikkelen. Het panel ziet voor de toekomst ook mogelijkheden om in samenwerking met het lectoraat leerteams door te ontwikkelen tot Zorg Innovatie Centra waar de school in de praktijk is en kwaliteitsverbetering opzet met de praktijk.

De dialogo geeft de opleiding vorm door studenten zoveel mogelijk van elkaar te laten leren in leergroepen, werkgroepen en leerteams. De interne dialoog is ondergebracht in de

vakbekwaamheidslijn waar studenten wordt geleerd om te reflecteren op hun handelen en de persoonlijke en professionele ontwikkeling die zij doormaken.

Het panel vindt de dialoog herkenbaar in het curriculum en ziet mogelijkheden om het verpleegkundig leiderschap expliciet onderdeel te maken van zowel de interne als de externe dialoog.

Het uitgangspunt zelfsturing komt tot uitdrukking in de keuzevrijheid die studenten hebben om via hun eigen beroepsproduct de leeruitkomsten te laten toetsen. Studenten krijgen verder in de loop van de opleiding steeds meer de ruimte om hun eigen leerproces vorm te geven. Een voorbeeld daarvan is het vierde jaar, waarin studenten workshops kunnen bijwonen al naar gelang hun leerbehoefte of interesse.

Het panel vindt de wijze waarop zelfsturing van studenten vorm wordt gegeven passend bij de ontwikkeling naar een zelfstandig bachelor verpleegkundige en verpleegkundig leider in ontwikkeling.

Het uitgangspunt onderzoekend vermogen is zichtbaar in de beschrijving van de verschillende leeruitkomsten, waarvan het een onderdeel vormt. Het panel ziet dat het onderzoekend vermogen in alle jaren terugkomt.

In jaar één leren studenten vragen stellen, hiaten zichtbaar maken en theorie aan praktijk te koppelen tijdens hun stage. Studenten leren verder andermans onderzoek in het eigen handelen te gebruiken om zo evidence based te kunnen handelen in de praktijk. Ook leren zij onderzoek doen in het tweede semester van het tweede jaar, waarin zij de gehele onderzoekscyclus doorlopen bij een onderzoek gericht op het verbeteren van veiligheid en kwaliteit in de beroepspraktijk. In jaar 3 werken studenten verder aan evidence based handelen en werken zij in het tweede semester aan een beroepsproduct gericht op een veranderingsproces. Ook daarbij moeten studenten hun onderzoekende houding tonen en onderzoeksvaardigheden inzetten. In jaar 4 ten slotte zetten studenten hun onderzoekend vermogen in om een advies te kunnen uitbrengen gericht op de verbetering in de beroepspraktijk in de afstudeerfase.

Het panel heeft docenten, studenten en werkveld gesproken over het onderzoekend vermogen van studenten. Uit deze gesprekken blijkt dat studenten goed wordt geleerd om onderzoek te doen als voorbereiding op de afstudeerfase. Docenten en studenten noemen daarbij expliciet het beroepsproduct waarmee zij het tweede semester van het tweede jaar afsluiten als goede voorbereiding op wat van hen in de praktijk wordt verwacht. Het werkveld is positief over de kritische houding van de studenten in de praktijk en de vragen die zij daarbij stellen. Werkveldvertegenwoordigers vinden de vraagstelling verfrissend en bijdragen tot de beroepsverbetering.

Het panel vindt dat het ontwikkelen van het onderzoekend vermogen zorgvuldig is ingebed in het curriculum en heeft daar waardering voor. Wel ziet het panel een aantal kansen om de onderzoeksvaardigheden van studenten door te ontwikkelen. Dat kan door bijvoorbeeld studenten meer gebruik te laten maken van bestaande onderzoeksmethodes gericht op kwaliteitsverbetering en patiëntveiligheid. Het valt het panel verder op dat de meeste studenten in hun afstuderen kiezen voor kwalitatief praktijkgericht onderzoek. Een enkeling kiest voor kwantitatief praktijkgericht onderzoek. Dit heeft te maken met het accent dat de opleiding legt op het doen van kwalitatief onderzoek. Het panel zou het goed vinden als studenten voorbereid worden om ook andere vormen van praktijkgericht onderzoek in te zetten daar waar dat past en

ziet daarvoor mogelijkheden in de samenwerking met het recent geïnstalleerde lectoraat Zorg voor Voeding en Gezondheid. Samenwerking met het lectoraat zou er toe kunnen leiden dat studenten en docenten kunnen participeren aan lectoraatsonderzoek en zich daarmee breder op onderzoek kunnen oriënteren dan thans het geval is. Daarvoor dient het lectoraat wel op korte termijn samen met de opleiding een duidelijk en concreet werkplan opzetten en uitvoeren.

Het panel herkent elementen van de hybride leeromgeving en HILL in de vormgeving van het onderwijs. Het panel heeft veel waardering voor het werken met leerteams en vindt deze waardevol. Uit gesprekken met docenten en management leidt het panel af dat de vormgeving van het curriculum zich nog ontwikkelt. Zo kunnen de bouwstenen van HILL nog nadrukkelijker worden aangezet door onder meer de vak kennis vakken beter te laten aansluiten bij de vakmanschapsopdrachten. Ook is het panel voorstander van het uitbreiden van het aantal leerteams, waar mogelijk.

Instream en leerroutes

CHE Verpleegkunde is conform de wettelijke eisen toegankelijk voor studenten met een havo, vwo diploma, een mbo 4 diploma of een andere achtergrond. Het panel heeft vooral studenten gesproken met een havo- of vwo-achtergrond. De meeste studenten met een mbo-diploma kiezen voor de flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde waar zij studeren en werken met elkaar kunnen combineren en het opleidingsprogramma passend bij hun vooropleiding en werkervaring kunnen doorlopen.

Studenten die zich oriënteren op een opleiding verpleegkunde kunnen terecht op voorlichtingsdagen, meeloopdagen en kunnen een studiekeuzecheck doen.

Voltijdstudenten die in aanmerking willen komen voor een vrijstelling, kunnen daartoe een verzoek indienen bij de examencommissie. Er is de mogelijkheid om indien nodig individuele leerroutes te ontwikkelen. Daarvoor is een contactpersoon aangesteld die nauw samenwerkt met de examencommissie en de curriculumcommissie.

Er zijn geen excellentietrajecten aan de opleiding verbonden. Wel kunnen studenten die gemiddeld een 8,0 voor de vakken in de hoofdfase behalen cum laude afstuderen. Bij een gemiddelde van een 7,5 studeren studenten af 'met genoegen'.

Het panel vindt de instroom gedegen georganiseerd.

Begeleiding

De studieloopbaanbegeleiding vindt plaats binnen de vakbekwaamheidslijn. Iedere student krijgt een studieloopbaanbegeleider aangewezen die vanaf jaar 1 bij de student betrokken blijft. De begeleiding vindt plaats in groepjes of individueel. Er zijn twee adviseurs studiesucces aanwezig, waarbij studenten en studieloopbaanbegeleiders terecht kunnen voor specifieke hulp- of begeleidingsvragen. De studieadviseurs staan studenten met een functiebeperking bij om hen indien nodig te faciliteren in hun studieloopbaan.

Studenten zijn tevreden over de studieloopbaanbegeleiding en vinden het prettig om met een studieloopbaanbegeleider gedurende hun gehele studie te maken te hebben.

Het panel ziet dat de opleiding zorgvuldig omgaat met de begeleiding van studenten.

Docenten

Het panel heeft kennisgemaakt met een betrokken docententeam van 64 personen (39 fte). 43 docenten beschikken over een masterdiploma drie docenten zijn gepromoveerd en een docent is bezig met een promotietraject.

Een aantal docenten (dertien) werkt nog in de praktijk, de meeste docenten (81 procent) hebben een verpleegkundige achtergrond.

Beginnende docenten volgen een opleiding Basis Didactische Bekwaamheid en worden gecoacht door collega's. Iedere docent heeft uren beschikbaar (40 uur bij een voltijdsaanstelling) voor verdere professionalisering. Er wordt jaarlijks een professionaliseringsagenda opgesteld, waarbij onderwerpen als ICT, E-health of onderwijskundige principes zoals HILL aan bod komen.

Uit de gesprekken die het panel met docenten heeft gevoerd blijkt dat CHE-Verpleegkunde geen overkoepelend professionaliseringsprogramma voor alle docenten heeft ontwikkeld, maar dat professionalisering voor een belangrijk deel afhangt van het initiatief van docenten. Het panel vindt het belangrijk dat er wel een overkoepelend programma komt, vanwege de inhoudelijke veranderingen die het BN2020 profiel met zich meebrengt voor het onderwijsprogramma. Daarnaast vragen de didactische veranderingen van het nieuwe curriculum om een professionaliseringslag van docenten. Werken volgens HILL bijvoorbeeld vraagt om een andere meer coachende rol in plaats van de rol van docent als inhoudsexpert. Uit gesprekken met docenten blijkt dat zij hun rol in leerteams verschillend interpreteren. Gezamenlijke professionalisering kan tot meer uniformiteit in aanpak leiden.

Het panel stelt vast dat de werkdruk onder docenten hoog is. De vernieuwing van het curriculum en de grote hoeveelheid toetsen en de intensieve beoordeling van beroepsproducten spelen daarbij een rol. Tevens is er een invloed te herkennen van situaties op hoger managementniveau en de doorwerking daarvan in de opleiding. Het panel geeft CHE en de opleiding mee om bij de evaluatie en doorontwikkeling van het curriculum de effecten daarvan op de werkdruk en de inzet van docenten mee te laten wegen. Het management heeft de koers ingezet om de ontwikkeling van de opleiding te ondersteunen met een duidelijke prioriteitstelling in de verdere implementatie en ontwikkeling van BN2020. Dat vindt het panel een goede ingeslagen weg die prioriteit vraagt.

Het panel heeft met werkveld en docenten gesproken over de begeleiding op de werkvloer. De opleiding wil zoveel mogelijk hbo-v-geschoolde verpleegkundigen als werkplekbegeleider inzetten. Dat lukt niet altijd: eerste- en tweedejaarsstudenten worden, zoals op veel andere plekken in Nederland, begeleid tot mbo-geschoolde verpleegkundigen. De werkplekbegeleiders wonen jaarlijks werkbegeleidersdagen bij op de CHE, waarbij gesproken wordt over de inhoud van het curriculum en begeleidingsvaardigheden. Het panel vindt dat de opleiding zich gedegen inspant om werkplekbegeleiders voor te bereiden op hun begeleidingstaak, waarbij innovatieve vormen van praktijkleren, zoals leerteams en ZIC's kunnen helpen om de werkbegeleiders beter te ondersteunen.

Voorzieningen

Het panel heeft de voorzieningen van de opleiding bekeken, zoals skills labs en voorzieningen die het scenario-onderwijs mogelijk maken.

Ook heeft het panel kennis gemaakt met de digitale onderwijsleeromgeving Entree. Het panel stelt vast dat deze onderwijsleeromgeving gestructureerd is opgebouwd en studenten de

mogelijkheid biedt om zich goed te informeren over de modules die zij volgen, opdrachten uit te voeren, instructiemateriaal op te zoeken en zich voor te bereiden op de toetsing. Het panel vindt dat de opleiding over voldoende voorzieningen beschikt om studenten bij hun studie te ondersteunen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De toetsing van de opleiding is in lijn met het CHE beleid. De visie op toetsing van de opleiding is vastgelegd in het Handboek Toetsing en is herkenbaar in de uitvoering. Het panel vindt de toetsing zowel in vorm (variatie) als inhoud passend bij het onderwijsprogramma. Het toetsprogramma is zodanig ingericht dat de CanMEDS-rollen worden afgetoetst. De opleiding heeft de leeruitkomsten vastgelegd in toetsmatrijzen en de beoordelingsformulieren bevatten een doorvertaling van de leeruitkomsten naar beoordelingscriteria. Om tot een zorgvuldige beoordeling te komen, wordt gebruik gemaakt van rubrics.

Het panel heeft vastgesteld dat de toetsing gedegen, maar (te) intensief is ingericht. Het panel adviseert de opleiding met het oog op werkbaarheid en organiseerbaarheid de toetsing door te ontwikkelen met aandacht voor de verhouding tussen formatief en summatief toetsen, het aantal toetsen en de werkdruk voor docenten. Het panel is kritisch op het inzetten van werkveld en alumni bij toetsing.

De examencommissie voldoet aan wet- en regelgeving als het gaat om de samenstelling en de verantwoordelijkheden. Er wordt gewerkt met een cyclus van jaarplan en jaarverslag. De examencommissie houdt zicht op de toetskwaliteit door alle toetsen één keer in de drie jaar te bekijken. Het panel is positief over de kritische blik van de examencommissie en heeft geconstateerd dat deze in staat is risico's in kaart te brengen en in gesprek te brengen met het management.

Professionalisering en scholing van examinatoren vindt onder andere plaats door BKE- en SKE scholing en een interne scholing BKA (Basis Kwalificatie Afstudeeronderzoek) voor beoordelaars in de afstudeerfase. Tevens worden kalibratiesessies georganiseerd. Ten aanzien van deze sessies heeft de opleiding gesignaleerd dat er nog ruimte is om het effect daarvan te verhogen, met name als het gaat om verschillen tussen interne en externe beoordelaars.

Onderbouwing

Visie en beleid

De opleiding werkt vanuit een visie op toetsing, die is vastgelegd in het Handboek Toetsing. De visie is gestoeld op een aantal (deels overlappende) uitgangspunten: een actieve rol van de student in het toetsen en beoordelen, toetsen in een authentieke context, betrokkenheid van het werkveld en aansluiten bij leerbehoeften en –mogelijkheden van student en beroepspraktijk centraal. Verder is de toetsing beleidsmatig vormgegeven langs de CHE kaders: opleidingen geven formatieve feedback een plek in de toetsing, er is sprake van integrale toetsing en bij curriculumontwikkeling en -vernieuwing zijn leeruitkomsten het uitgangspunt. Het panel heeft

vastgesteld dat de opleiding de toetsing heeft vormgegeven langs bovengenoemde kaders en vanuit de visie op toetsing uit het Handboek.

Toetsprogramma en toetsproducten

De opleiding heeft de verdeling van de toetsing over de drie leerlijnen en de zes BoKS lijnen in de zogenaamde “EC-tabel” inzichtelijk gemaakt. Zo is ook de verdeling van de toetsing over jaar één tot en met vier in beeld gebracht. De koppeling van de toetsing aan de CanMEDS-rollen is terug te vinden door de EC-tabel naast het curriculumoverzicht te leggen. Het panel stelt vast dat de inrichting van het toetsprogramma zodanig is, dat alle CanMEDS-rollen worden afgetoetst.

Het panel is onder de indruk van de gedegenheid waarmee de toetsing is opgezet. De opleiding werkt met toetsmatrijzen, waarin de leeruitkomsten (inclusief het beoogde niveau dat de student dient te behalen) en bijbehorende CanMEDS-rollen zijn vastgelegd. Tevens bevatten de toetsmatrijzen een beschrijving van de vorm van de toets en de cesuur.

De beoordeling vindt plaats op basis van beoordelingscriteria, die zijn afgeleid van de leeruitkomsten. In de beoordelingsformulieren die de opleiding hanteert zijn deze beschreven (evenals de cesuur). De beoordelingsformulieren bevatten tevens de bijbehorende rubric, met een uitwerking van de beoordelingsschaal (bijv. “goed”, “voldoende”, “onvoldoende” en vertaling naar punten), zodat de “lat” waarlangs gemeten wordt voor zowel de docent als de student helder is.

Op basis van het toetsprogramma en de toetsen (inclusief beoordelingsformulieren, toetsmatrijzen en rubrics) die het panel gezien heeft, merkt het op dat de toetsing van de opleiding erg intensief ingericht is. Dit uit zich in veel toetsmomenten voor studenten en daarmee veel nakijkwerk voor docenten. Uit gesprekken met docenten, examencommissie en management blijkt dat dit een vraagstuk is dat ook door de opleiding gesignaleerd is. De opleiding geeft aan in te willen zetten op het meer integraal maken van de toetsing en is daar ook al mee bezig. Zo zijn twee beroepsproducten in het nieuwe curriculum elkaar geschoven, waardoor de afstudeermodule VMS 9 nu uit drie beroepsproducten bestaat. Daarnaast biedt een andere balans tussen formatief en summatief toetsen mogelijkheden om de werkdruk te verlichten. Samen met het nieuwe curriculum is de toetsing in ontwikkeling. Hierin neemt de opleiding signalen van studenten en werkveld mee. Het panel moedigt de opleiding aan hiermee verder te gaan, gebruikmakend van co-creatiemogelijkheden met het werkveld en daarbij de werkbaarheid en organiseerbaarheid in het oog te houden.

Studenten kunnen informatie over de toetsing vinden op de digitale omgeving, waar beschrijvingen van de opdrachten/toetsen en beoordelingscriteria te vinden zijn. De opleiding hanteert verschillende toetsvormen: kennistoetsen, vaardigheidstoetsen en beroepsproducten. In de vakkennis leerlijn zijn 4 soorten toetsen te onderscheiden: toetsen met open vragen, toetsen met gesloten vragen, vaardigheidstoetsen en schriftelijke opdrachten. Bij de kennistoetsen ligt de voorkeur van de opleiding bij de inzet van multiple choice vragen. De opleiding geeft aan dat deze voorkeur gelegen is in het feit dat er gemakkelijker statistische analyses op uitgevoerd kunnen worden, om zo de validiteit te borgen.

Tijdens de vaardigheidstoetsen staat een casus centraal, waarbij studenten in groepjes van drie ieder een andere verpleegtechnische vaardigheid moeten laten zien. In de vakmanschapslijn vindt toetsing plaats aan de hand van beroepsproducten. De beroepsproducten zijn opdrachten die in hoge mate een realistische weergave zijn van wat de praktijk van de verpleegkundige vraagt. De opleiding geeft aan dat landelijk is afgesproken twee soorten beroepsproducten te

hanteren: handeling en advies. Bij de toetsing door middel van beroepsproducten heeft de opleiding een tweedeling aangebracht: het eerste deel betreft de voorbereiding van het beroepsproduct door de student. Hierin worden gemaakte keuzes onderbouwd en vindt literatuuronderzoek plaats. Dit eerste deel wordt afzonderlijk van het tweede deel beoordeeld. Het tweede deel behelst de uitvoering: de student komt tot een advies of laat een handeling zien. Het panel heeft tijdens de bezochtdag een voorbeeld gezien van scenariotrainning, waarbij een student in een praktijklokaal aan de hand van een casus bepaalde verpleegtechnische vaardigheden laat zien, gebruikmakend van de ABCDE- en SBARR methodiek. Na afloop geven zowel studenten (die zich in een andere ruimte bevinden en de handelingen via videoverbinding hebben gevolgd) als de docent feedback. Het panel vindt dit een goed voorbeeld van formatieve toetsing.

Beoordeling

De CHE maakt onderscheid tussen examinatoren en beoordelaars. Aan iedere toets is een examiner gekoppeld, die verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de toets en de beoordeling. De examinatoren zijn verantwoordelijk voor het samenstellen van toetsen en vaststellen van het cijfer. Examinatoren worden door de examencommissie benoemd. Voor de beoordeling van toetsen werkt de opleiding met beoordelaars. Tussen examinatoren en beoordelaars vindt overleg plaats, onder andere om instructies ten behoeve van de beoordeling te geven. De examiner is eindverantwoordelijk en draagt daarmee ook de verantwoordelijkheid van de beoordeling door beoordelaars. De opleiding scheidt beoordeling en begeleiding en past het vierogen principe toe bij onderdelen groter dan 15 EC en als het producten op eindniveau betreft. Bij beroepsproducten op het eindniveau is altijd sprake van individuele uitvoering en beoordeling. Bij andere beroepsproducten kunnen studenten in groepjes werken, maar vindt wel een individuele beoordeling plaats.

De beoordeling van vaardigheidstoetsen vindt plaats op de hogeschool, aan de hand van Evidence based scorelijsten. Er vindt kalibratie tussen docenten plaats.

Bij de beoordeling van beroepsproducten die in de praktijk worden uitgevoerd is het werkveld betrokken. Zoals hierboven aangegeven, bestaat een beroepsproduct uit twee onderdelen: een verslag en daarnaast de uitvoering in de praktijk. Het verslag wordt los van de praktijk beoordeeld, de uitvoering juist in de praktijk waarbij het werkveld als beoordelaar betrokken is. Recent is de opleiding overgegaan naar het gezamenlijk invullen van het beoordelingsformulier met de werkplekbeoordelaar. Daartoe bezoekt de docent de werkplek van de student. Dit wordt zowel door het werkveld als door de student als positief ervaren. Een nauwere samenwerking met het werkveld op het gebied van toetsing heeft onder andere geleid tot het vereenvoudigen en leesbaarder maken van de rubrics. Daarnaast is het werkveld met de opleiding in gesprek over de aansluiting van opdrachten/taken bij de praktijk. Het gaat dan om het aanpassen van de toets op de daadwerkelijke situatie in de praktijk waarin een student zich bevindt.

Afstudeerfase

In de afstudeerfase laten studenten aan de hand van drie beroepsproducten zien dat zij startbekwaam zijn. Studenten werken aan twee van deze beroepsproducten in de praktijk, bij een instelling. Het betreft de opdrachten "Plan van aanpak" en "Praktijkadvies". Het derde beroepsproduct, de opdracht "Professionele identiteit", wordt op de opleiding uitgevoerd. De beroepsproducten worden door twee onafhankelijke beoordelaars van de opleiding beoordeeld.

Als beoordelingen te ver uit elkaar liggen, wordt een derde beoordelaar ingeschakeld. Daarnaast geeft de begeleider van de praktijkinstelling een adviesbeoordeling over de twee beroepsproducten die bij de instelling zijn uitgevoerd. Bij aanvang van de afstudeerfase voorziet de opleiding de praktijkinstelling hierover van informatie (brochure). Dit bestaat uit een beschrijving van de opdrachten en een beschrijving van de punten waarop de adviesbeoordeling van de praktijkbegeleider tot stand moet komen, in de vorm van een beoordelingsformulier.

Als het gaat om de complexiteit van de beoordelingsformulieren, houdt de examencommissie het belang van de ontwikkeling van de student voor ogen. De examencommissie geeft aan de beoordelingen gedegen te vinden, maar vraagt zich wel af in hoeverre de huidige vorm bijdraagt aan het leerrendement van studenten. Een verschuiving naar vormen van formatieve toetsing, zou in de ogen van de examencommissie een bijdrage kunnen leveren aan het gewenste leergedrag bij studenten. Het panel onderschrijft deze constatering vanuit de gesprekken met studenten, waaruit bleek dat studenten de feedback vooral bekijken als zij een onvoldoende hebben gekregen. Bij een voldoende is die behoefte er niet, of minder.

Nakijkmarathons

De opleiding heeft een jaar geleden de “nakijkmarathons” ingevoerd. Het betreft collectieve bijeenkomsten waarbij beoordelaars samenkomen om toetsen te beoordelen. Een nakijkmarathon vindt plaats op daarvoor geblokte dagen, waarbij de bezetting per nakijkmarathon verschilt van vier tot vijftien beoordelaars. Vanuit de opleiding zijn er één of meerdere docenten aanwezig en aan het eind van de dag ook de examinerator in verband met het vaststellen van de cijfers. Docenten kijken in principe mee bij de producten die als onvoldoende zijn beoordeeld en bij beoordelingen die hoog uitvallen, maar in de praktijk blijkt dit niet altijd haalbaar.

De huidige nakijkmarathons zijn gebaseerd op het idee van *peer feedback*. Alumni fungeren als extern beoordelaar bij de beoordeling van beroepsproducten. Het is daarbij een manier om het nakijken werkbaar te maken.

Kalibratie vindt op verschillende manieren plaats: door de externe beoordelaars van tevoren een voorbereiding inclusief ingevuld beoordelingsformulier toe te sturen en door ter plekke gezamenlijk een beoordeling te doorlopen. Aan het begin van de dag wordt het doel van de toets toegelicht en het beoordelingsformulier doorgenomen. Het panel vindt deze wijze van kalibreren sober ingestoken.

Zowel de opleiding als de examencommissie constateren dat er nog ruimte is om het kalibrerend effect van de nakijkmarathons te vergroten. Het panel onderschrijft deze constatering van harte. Het panel hecht zeer aan een goede instructie van externe beoordelaars en een daarbij behorende kalibratie om tot transparante en betrouwbare beoordelingen te komen.

Ook de examencommissie heeft aandacht gevraagd voor duidelijkheid omtrent de vereiste kwalificaties waaraan externe beoordelaars moeten voldoen. Het panel onderschrijft dit signaal van de examencommissie en adviseert de opleiding met klem om duidelijke criteria op te stellen waaraan externen moeten voldoen om te kunnen fungeren als beoordelaar. Een vergelijkbaar profiel van beoordelaars draagt in de ogen van het panel in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van de beoordeling. Het panel geeft de opleiding de overweging mee nog eens kritisch te kijken naar nakijkmarathons, zoals die thans worden ingezet.

Borging

Het panel oordeelt positief over het functioneren van de examencommissie. De examencommissie werkt aan de hand van een jaarplan en een jaarverslag. De samenstelling van de examencommissie en haar verantwoordelijkheden zijn conform vigerende wet- en regelgeving. Een extern lid heeft zitting in de examencommissie. Sinds 2017-2018 is er geen aparte toetscommissie meer, maar maakt een portefeuillehouder toetskwaliteit onderdeel uit van de examencommissie. De examencommissie houdt zicht op de toetskwaliteit door alle toetsen één keer in de drie jaar te bestuderen. Het panel heeft geconstateerd dat er sprake is van een kritische examencommissie, die risico's signaleert en in gesprek brengt met het management. Een aantal zaken dat het panel opviel, bleken ook door de examencommissie te zijn gesignaleerd en geagendeerd, zoals de complexiteit van de beoordeling van toetsen en de werkdruk. De inzet van externe beoordelaars heeft ook nadrukkelijk de aandacht van de examencommissie, dit was één van de hoofdpunten voor het jaarplan 2018-2019.

De examencommissie houdt zicht op de gang van zaken bij de nakijkmarathons en heeft daarbij aangedrongen op het houden van kalibreersessies waarbij minimaal 30% van de eigen docenten betrokken is, met als doel het behoud van kennis te borgen. Dit wordt in de praktijk niet altijd gerealiseerd. Naast de kalibratie tijdens de nakijkmarathons organiseert de opleiding tweemaal per jaar bijeenkomsten met werkplekbeoordelaars.

Deskundigheidsbevordering van examinatoren vindt onder andere plaats door BKE- en SKE scholing. De opleiding geeft aan dat bijna alle examinatoren BKE geschoold zijn en één van de leden van de examencommissie SKE geschoold is. Daarmee voldoet de opleiding nog niet aan de gestelde eisen vanuit de hogeschool, dat alle examinatoren BKE geschoold zijn. De examencommissie geeft in het jaarverslag 2017-2018 aan dat zij daar deze eis zullen gaan handhaven met ingang van studiejaar 2019-2020.

Daarnaast heeft opleiding ten behoeve van de beoordeling in de afstudeerfase een interne scholing BKA (Basis Kwalificatie Afstudeeronderzoek) ontwikkeld. Het streven is dat alle beoordelaars op eindniveau deze scholing hebben afgerond. Op dit moment is dat nog niet het geval. Het is tevens de wens van de opleiding om het lectoraat een rol te geven in professionalisering. Op dit moment participeert de lector wel in de kalibreersessies rond het afstuderen.

De opleiding zoekt ook in de ontwikkelingsvragen rondom toetsing en toetskwaliteit ook de samenwerking met andere hogescholen. De examencommissie neemt deel aan de jaarlijkse "borgingsdag" die georganiseerd wordt door de examencommissies van Saxion, Windesheim en de CHE.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd uit twee afstudeercohorten. Het panel heeft van alle eindwerken het voldoende oordeel ruim kunnen onderschrijven. Het panel heeft veel waardering voor het feit dat CHE-Verpleegkunde goed in staat blijkt te zijn het afstuderen conform het opleidingsprofiel BN2020 vorm te geven door zowel handelen als advies als afstudeerwerk te hanteren. Het panel vindt de kwaliteit van handelen van de afgestudeerde verpleegkundigen overtuigend aangetoond. Het panel heeft verder veel waardering voor de wijze waarop afstuderende studenten bij het beroepsproduct Advies niet alleen onderzoek doen en tot aanbevelingen komen maar deze aanbevelingen ook daadwerkelijk in praktijk brengen en evalueren. Zowel de wijze van afstuderen als de resultaten die studenten daarbij behalen vindt het panel bovengemiddeld van kwaliteit. Alumni komen snel aan het werk en weten dankzij de opleiding een goede start in hun loopbaan te maken. Het werkveld heeft veel waardering voor de afgestudeerde verpleegkundigen van de CHE.

Onderbouwing

Afstuderen

Het vierde jaar van de opleiding CHE-Verpleegkunde staat geheel in het teken van afstuderen. In het eerste semester lopen studenten een praktijkstage, in het tweede semester werken studenten aan een advies om de kwaliteit van de zorg te verbeteren met behulp van praktijkonderzoek. Beide semesters zijn de studenten op een zelfde stageplaats aan de slag. Daarmee volgt de opleiding de landelijke afspraken gemaakt over het afstuderen conform BN2020, waarbij studenten zowel hun beoogde leerresultaten op het gebied van handelen als de beoogde leerresultaten op het gebied van advies moeten kunnen aantonen.

In het eerste semester werken studenten aan twee beroepsopdrachten: een opdracht gericht op het indiceren, organiseren en uitvoeren van zorg en een opdracht gericht op preventie en gezondheidsbevordering.

Bij de eerste opdracht moeten studenten laten zien dat ze de zorg voor (hoog) complexe zorgvragers kunnen indiceren, organiseren en uitvoeren, vanuit een holistisch perspectief en op basis van evidence based practice. Studenten moeten aantonen methodisch te kunnen werken binnen het verpleegkundig proces

Bij de tweede opdracht laten studenten zien in staat te zijn om planmatige gezondheidsbevordering toe te passen bij een hoog complexe zorgvrager of potentiële doelgroep door het ontwerpen van een gezondheidsbevorderend programma, deze uit te voeren en te evalueren.

Studenten worden bij de uitvoering van deze opdrachten begeleid door werkplekbegeleiders op hbo-niveau. Als beide beroepsproducten met een voldoende worden afgerond heeft een student het eindniveau bereikt.

Tijdens de praktijkstage in het eerste semester bezoekt een CHE stagedocent de stageplek van studenten. Studenten kunnen in deze fase van het afstuderen op tien lesdagen ervoor kiezen om workshops te bezoeken, gericht op specifieke kennis voor de eigen praktijkleerplek of op ondersteuning bij het maken van de beroepsproducten.

Studenten voelen zich goed begeleid op deze wijze van afstuderen. Het panel vindt dat de opleiding met de twee beroepsopdrachten goed inspeelt op de eisen vanuit het BN2020 profiel voor wat betreft 'Handelen' en studenten een waardevolle manier voorbereidt en toetst op hun bekwaamheid in de beroepspraktijk.

In het tweede semester van jaar 4 werken studenten aan een passend advies gericht op een praktijkprobleem gerelateerd aan de veiligheid en/of kwaliteit van zorg. In het eerste semester van het afstudeerjaar identificeren studenten een probleem, zodat zij bij de start van het tweede semester een onderwerp hebben waarmee zij aan de slag kunnen gaan voor hun praktijkadvies. Dit advies brengen zij uit voor dezelfde afdeling als waar zij in het eerste semester stage hebben gelopen.

Studenten moeten in het tweede semester een plan van aanpak en een advies op basis van praktijkonderzoek opleveren. Vervolgens zetten de studenten daadwerkelijk een kwaliteitsverbetering in gang. De afdeling of organisatie waar een student zijn advies ontwikkelt, wordt daarmee ondersteund om een blijvende verbetering op gang te brengen. Studenten moeten het praktijkadvies vormgeven door het methodisch doorlopen van de onderzoekscyclus.

Studenten schrijven tot slot in het tweede semester een document, waaruit de persoonlijke en professionele visie op goede zorg door studenten is verwoord. Deze visie moet aantoonbaar zijn gestoeld op professionele, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, waarbij de student tevens de beroepscode, waarden en zijn eigen identiteit betreft.

Studenten studeren individueel af en werken waar mogelijk in buddygroepen aan het afstudeertraject. Tijdens dit tweede semester stelt de opleiding tien lesdagen ter beschikking waarbij studenten hun voortgang in leergroepen ter sprake kunnen brengen. Leergroepen gericht op afstuderen bestaan uit circa twaalf studenten en worden begeleid door een master docent.

Iedere afstuderende student krijgt een docentbegeleider, die bij de start van het tweede semester betrokken is bij het afstemmen van het plan van aanpak met de praktijk. Daarnaast geeft de docentbegeleider feedback bij de groepsproducten en de beoordeling ervan. De praktijkbegeleider op de stageplek geeft een adviesbeoordeling.

Het eindwerk wordt beoordeeld door twee onafhankelijke beoordelaars. Er vindt kalibratie plaats tussen de beoordelaars en docentbegeleiders. Beoordelaars moeten in beginsel de training Basis Kwalificatie Afstuderen hebben gevolgd.

Het panel is zeer positief over de wijze waarop CHE Verpleegkunde studenten hun beoogde leerresultaten aantonen in het laatste jaar en vindt de opleiding een voorbeeld voor andere bacheloropleidingen verpleegkunde. Omvang en complexiteit van de afstudeerwerken zijn op een goed niveau. Het panel vindt het verstandig dat studenten een heel jaar op dezelfde afdeling doorbrengen. Doordat zij in het eerste semester zich al oriënteren op een adviesonderwerp, zijn

zij in staat om de twintig weken van het tweede semester goed te benutten om tot een volwaardig advies te komen.

Kwaliteit afstudeerwerken

Het panel heeft vijftien eindwerken van de studie jaren 2017- 2018 en 2018-2019 bestudeerd. Daarbij zijn werken bestudeerd met een voldoende, goed en zeer goede beoordeling. Daarbij heeft het accent gelegen op de bestudering van de beroepsproducten van het laatste semester. Het panel heeft op de visitatiedag zelf ook de beroepsproducten uit het eerste semester bestudeerd.

Het panel heeft de beoordelingen allen kunnen onderschrijven en vindt deze soms wat te voorzichtig van aard qua becijfering. De afstudeerwerken die het panel heeft bekeken laten overtuigend zien dat studenten over het gevraagde hbo-bachelorniveau beschikken en in staat zijn om als beginnend beroepsbeoefenaar in de praktijk aan de slag te gaan. De onderwerpen bestrijken verschillende werkterreinen zoals algemene zorg in het ziekenhuis en geestelijke gezondheidszorg. Het panel beoordeelt de onderwerpen relevant voor het beroepsprofiel en voor het werkveld. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld een afstudeeronderzoek naar de vorm en inhoud van slaapproblemen bij adolescenten; goede zorg aan isolatiepatiënten en verpleegkundige zorg na spoedsectie.

Het panel vindt het van kwaliteit getuigen dat studenten in hun adviestraject de gehele cyclus van onderzoek naar advies naar een eerste implementatie doorlopen. Het onderzoek is over het algemeen gedegen van kwaliteit, passend bij het bachelorniveau en is gebaseerd op zowel literatuur- als praktijkonderzoek. De adviezen zijn over het algemeen goed toepasbaar in de praktijk, waarbij zij een zinvolle bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg en de beroepspraktijk.

Al met al beoordeelt het panel de eindwerken op bovengemiddeld niveau.

Kwaliteit alumni

De meeste alumni komen snel aan het werk. De voor verpleegkundigen gunstige arbeidsmarkt en de kwaliteit van de afgestudeerden spelen daarin een rol. Alumni geven aan zeer tevreden te zijn over de opleiding die zij bij CHE-Verpleegkunde gevolgd hebben; 88 procent zou de studie achteraf opnieuw kiezen. Bij het Afgestudeerdenonderzoek waarden alumni van CHE Verpleegkunde deze opleiding met een 4,0 (op basis van 5 punten) als een geschikte vooropleiding tegen 3,7 landelijk.

Werkveldvertegenwoordigers zijn zeer positief over de alumni en herkennen het hbo-bachelorniveau in de manier waarop afgestudeerden in de beroepspraktijk hun verpleegkundig leiderschap ontwikkelen. Aandachtspunt voor het werkveld is de assertiviteit van afgestudeerden: zij mogen meer op de voorgrond treden.

Het panel is op basis van de gesprekken met alumni en werkveldvertegenwoordigers ervan overtuigd dat CHE afgestudeerden goed hun weg weten te vinden in de beroepspraktijk.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoende
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoende
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoende
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Goed

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel heeft de opleiding Verpleegkunde van Christelijke Hogeschool Ede leren kennen als een gedegen, praktijkgerichte opleiding die studenten opleidt tot verpleegkundigen die goed in staat zijn om hun loopbaan in de verpleegkundige beroepspraktijk te starten. De opleiding heeft haar curriculum zorgvuldig vormgegeven conform BN2020 en kent een eigen herkenbare signatuur.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor voltijdopleiding Verpleegkunde als voldoende.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Algemeen

- Zet het werkveld meer in als partners in opleiden op strategisch niveau en bij de uitvoering van het onderwijs;
- Benut de kansen die de komst van het nieuwe lectoraat biedt;
- Houd bij de doorontwikkeling van het curriculum en systeem van toetsing de effecten op werkdruk van docenten in het oog;

Standaard 1

- Expliciteer de visie op verpleegkundig leiderschap en vertaal deze visie in het onderwijsprogramma;

Standaard 2

- Geef meer invulling aan de CanMEDS-rol van Kwaliteitsverbeteraar door bijvoorbeeld onderzoeksvaardigheden te koppelen aan kwaliteitsverbetering en patiëntveiligheid en aandacht voor veranderkunde;
- Besteed aandacht aan interprofessioneel leren door bijvoorbeeld samenwerking met de opleiding Social Work;
- Probeer het aantal leerteams uit te breiden en onderzoek de mogelijkheden om samen met werkveld Zorg Innovatie Centra op te zetten;

Standaard 3

- Zoek naar vermindering van de intensiteit van toetsing door bijvoorbeeld meer in te zetten op formatieve toetsing;
- Besteed aandacht aan de inzet en kwaliteitseisen van externe beoordelaars;
- Houd de praktijk van nakijkmarathons nog eens tegen het licht.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

08.30 -09.00 uur	Meet & greet
09.00-10.00 uur	Besloten vooroverleg panel
10.00 -11.00 uur	Bespreking standaard 1: docenten, werkveld, studenten, alumni, vertegenwoordigers opleidingscommissie en curriculumcommissie
11.15-12.00 uur	Bespreking standaard 2: studenten, docenten, werkveldvertegenwoordiger
12.05-12.20 uur	Demonstratie Skills lab en EPD
12.35-13.20 uur	Lunch panel met studenten
13.40- 14.35 uur	Bespreking standaard 3: studenten, docenten, examinatoren, examencommissie en werkveldvertegenwoordiger
14.35-15.00 uur	Interne bespreking panel en bestudering digitale leeromgeving
15.00-16.00 uur	Bespreking standaard 4: student, alumni, docenten, examinatoren, lector, werkveldvertegenwoordiger
16.15-17.00 uur	Gesprek directie
17.00-17.45 uur	Overleg panel
17.45-18.00 uur	Terugkoppeling panel

Het ontwikkelgesprek is integraal in de gesprekken opgenomen

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie 2019
OER 2018-2019
Overzicht docenten
Onderwijsprogramma 2018-2019
Opleidingsplan 2018-2019
Richtlijnen nakijkmarathon
Landelijk opleidingsprofiel BN2020
CHE Opleidingskader 2014
Studiewijzer 2018-2019
Canmedsrollen 1 tot en met 7
Curriculum verpleegkunde 2018-2019
Notitie praktijkleren 2018-2019
CHE Visie op onderzoekend vermogen 2018
CHE Handboek Toetsing Verpleegkunde 2018-2019